

Sygn. akt I CSK 2432/22

## POSTANOWIENIE

Dnia 14 grudnia 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Beata Janiszewska

w sprawie z wniosku E. M. i B. P.

z udziałem J. J., M. J., J. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W., O. P., A.

F., B. M., T. P. i J. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W.

o zniesienie współwłasności i podział do korzystania,

na posiedzeniu niejawnym 14 grudnia 2022 r. w Izbie Cywilnej w Warszawie,

na skutek skargi kasacyjnej J. J.

od postanowienia Sądu Okręgowego we Wrocławiu

z 18 stycznia 2021 r., sygn. akt II Ca 1088/20,

**odrzuca skargę kasacyjną.**

## UZASADNIENIE

Uczestnik J. J. wniósł skargę kasacyjną od postanowienia Sądu Okręgowego we Wrocławiu, wydanego na skutek apelacji wnioskodawców E. M. i B. P. oraz uczestników postępowania J. J. i M. J. od postanowienia Sądu Rejonowego w sprawie o zniesienie współwłasności i podział do korzystania, prowadzonej z udziałem także innych uczestników. Sąd drugiej instancji uchylił w części postanowienie Sądu Rejonowego i w tym zakresie przekazał mu sprawę do ponownego rozpoznania (punkt I zaskarżonego orzeczenia) oraz oddalił „apelacje stron” (ściślej: wnioskodawców oraz uczestników J. J. i M. J.) w pozostałej części (punkt II).

Postanowienie Sądu Okręgowego zostało przez uczestnika J. J. zaskarżone „co do punktu II”. Uczestnik wniósł przy tym o uchylenie „w całości zaskarżonego postanowienia” oraz uchylenie bliżej opisanej części postanowienia Sądu Rejonowego i przekazanie w tym zakresie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi pierwszej instancji.

#### **Sąd Najwyższy zważył, co następuje:**

Skarga kasacyjna podlegała odrzuceniu z uwagi na obarczenie jej nieusuwalnym brakiem konstrukcyjnym.

Stosownie do art. 398<sup>4</sup> § 1 pkt 1 k.p.c. skarga kasacyjna powinna zawierać m.in. oznaczenie orzeczenia, od którego jest wniesiona, ze wskazaniem, czy jest ono zaskarżone w całości czy w części (pkt 1). Zgodnie natomiast z art. 398<sup>4</sup> § 1 pkt 3 k.p.c. skarga taka powinna zawierać wniosek o uchylenie lub uchylenie i zmianę orzeczenia z oznaczeniem zakresu żądanego uchylenia i zmiany (pkt 3). Elementy te mają dla skargi charakter konstrukcyjny, a ich brak nie podlega usunięciu. Wniosek taki wynika z porównania treści art. 398<sup>6</sup> § 2 k.p.c. *in medio* oraz art. 398<sup>6</sup> § 1 k.p.c. Tylko drugi z tych przepisów dopuszcza sanowanie określonych braków skargi kasacyjnej; nie dotyczy to jednak braków odnoszących się do wymienionych na wstępie elementów konstrukcyjnych skargi (postanowienie Sądu Najwyższego z 29 października 2021 r., V CSK 31/21).

Bezwzględnie wymagane jest, by zakres zaskarżenia i wniosek o uchylenie lub o uchylenie i zmianę orzeczenia były ze sobą ściśle skorelowane; brak takiej korelacji skutkuje odrzuceniem skargi kasacyjnej (postanowienia Sądu

Najwyższego z 12 października 2007 r., V CSK 309/07; z 23 sierpnia 2012 r., III CSK 161/12; z 21 kwietnia 2021 r., IV CSK 58/21). Elementy wymienione w art. 398<sup>4</sup> § 1 k.p.c. stanowią zrąb omawianego środka zaskarżenia i dopiero ich prawidłowe skonstruowanie pozwala uznać dane pismo za odpowiednio skomponowaną skargę kasacyjną. Skarga ta wnoszona jest bowiem od orzeczenia cechującego się walorem prawomocności, wobec czego, niezależnie od ogólnych zasad skargowości i dyspozycyjności, skarżący powinien w sposób w pełni precyzyjny określić granice możliwej ingerencji Sądu Najwyższego w orzeczenie, od którego wywiedziona jest skarga. Brak zsynchronizowania zakresu zaskarżenia i wniosku skargi powoduje, że niemożliwe staje się ustalenie granic kognicji Sądu rozpoznającego skargę kasacyjną; pismo takie nie spełnia konstrukcyjnych wymagań stawianych wspomnianym skargom, a w konsekwencji podlegać musi odrzuceniu (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 26 września 2022 r., I CSK 1563/22).

Uczestnik określił zakres zaskarżenia postanowienia Sądu drugiej instancji w sposób realizujący wymaganie wskazane w art. 398<sup>4</sup> § 1 pkt 1 k.p.c., wskazał też zakres, w jakim wnioskuje o ingerencję w zaskarżone orzeczenie. Rzecz jednak w tym, że wspomniane zakresy pozostają ze sobą w jednoznacznej sprzeczności. Wniosek o uchylenie postanowienia „w całości” odnosi się bowiem nie tylko do objętego zakresem zaskarżenia punktu II postanowienia Sądu Okręgowego, lecz także do – niezaskarżonego adekwatnym środkiem – punktu I. Skarga kasacyjna, jako obarczona nieusuwalnym brakiem konstrukcyjnym, podlegała zatem odrzuceniu przez Sąd Okręgowy na podstawie art. 398<sup>6</sup> § 2 k.p.c. w zw. z art. 398<sup>4</sup> § 1 pkt 1 i 3 k.p.c. Wobec nieodrżucenia jej przez Sąd drugiej instancji, podlegała ona odrzuceniu przez Sąd Najwyższy na podstawie art. 398<sup>6</sup> § 3 k.p.c.

Niezależnie od powyższego wypada zauważyć, że skarga kasacyjna podlegała odrzuceniu także w części, w której skierowano ją przeciwko punktowi II zaskarżonego orzeczenia w części dotyczącej oddalenia apelacji podmiotów innych niż skarżący. Uczestnik J. J. nie miał bowiem interesu prawnego w kwestionowaniu rozstrzygnięcia oddalającego apelacje innych uczestników, co, zgodnie z utrwalonym stanowiskiem, powoduje niedopuszczalność wniesienia środka

zaskarżenia (zob. uchwała – zasada prawna – Sądu Najwyższego z 15 maja 2014 r., III CZP 88/13).

Skarga kasacyjna była niedopuszczalna także zakresie, w jakim wniesiono ją od tej części punktu II zaskarżonego postanowienia, w której oddalono apelację skarżącego od rozstrzygnięcia Sądu Rejonowego w przedmiocie podziału do używania (*quo ad usum*). W postępowaniu nieprocesowym skarga kasacyjna nie przysługuje bowiem m.in. w sprawach dotyczących zarządu związanego ze współwłasnością lub użytkowaniem, co wynika wprost z art. 519<sup>1</sup> § 4 pkt 2 k.p.c. Tymczasem żądanie dokonania przez sąd podziału rzeczy wspólnej do używania jest w istocie domaganiem się rozstrzygnięcia (wobec braku zgody współwłaścicieli) o czynności z zakresu zwykłego zarządu przedmiotem współwłasności, zgodnie z art. 201 k.c., a zatem stanowi sprawę dotyczącą zarządu związanego ze współwłasnością (postanowienie Sądu Najwyższego z 17 lipca 1997 r., III CZ 30/97).

Z uwagi na powyższe, na podstawie art. 398<sup>6</sup> § 3 k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji postanowienia.